

Befolkningsundersøkelse

gjennomført
for Forbrukerrådet
av Norstat – juni 2015

Utvalg og metode

Bakgrunn og formål

Spørsmålene er stilt i anledning det forestående kommunevalget høsten 2015, og formålet er å kartlegge befolkningens oppfatninger om ulike forhold omkring mat og eldre, med særlig fokus på sykehjemsbeboere.

I tillegg ble undersøkelsen innledet med to spørsmål knyttet direkte til kommunevalget.

Målgruppe

Landsrepresentativt utvalg (internettbefolkning) 18 år+.

Utvalg

Undersøkelsen er gjennomført i Norstats respondentpanel, som består av cirka 83 000 nordmenn som har tilgang til internett. Medlemmene i panelet er primært rekruttert via landsrepresentative telefonundersøkelser. Utvalget blir trukket tilfeldig og proporsjonalt i forhold til den enkelte landsdels befolkningstall og kvoteres på kjønn og fylke.

Resultatene er veid på kjønn, alder og geografi i henhold til offentlig statistikk.

Metode / tidsperiode feltarbeid

Datainnsamlingen ble gjennomført som web-intervju i uke 22–23 2015.

Antall intervju

1 005.

Oppsummering (1/2)

- I befolkningen totalt ser det ut til at oppfatningen vedrørende maktfordeling mellom politisk valgt leder og administrativ leder i kommunen er nokså jevnt fordelt: 33 prosent mener at ordfører har mest makt, 38 prosent tror at rådmann har mest makt, 13 prosent mener de to lederne har like mye makt, mens 15 prosent ikke kan ta stilling til dette. Det er imidlertid visse variasjoner i oppfatninger mellom ulike aldersgrupper. I den eldste aldersgruppen (60 år+) er svarene helt jevnt fordelt mellom rådmann og ordfører. Blant personer i alderen 45–59 år mener nær halvparten at rådmannen har mest makt, mens kun en tredjedel betrakter ordføreren som den med mest makt i kommunen. I den yngste aldersgruppen er det ordfører som får høyest utslag (37 prosent), mens kun 23 prosent mener rådmannen har størst makt. Samtidig er det hele 27 prosent blant de yngste som ikke har noen oppfatning omkring maktfordelingen i kommunen.
- Ved kommunevalg svarer i alt 43 prosent at politisk parti er det de legger mest vekt på når de stemmer, mens 35 prosent i størst grad vektlegger spesielle saker eller politikkområder. 13 prosent gir uttrykk for at enkeltpolitikere er det avgjørende. Blant forskjellene vi finner mellom aldersgrupper, ser vi at de som er eldre enn 60 år, i større grad vektlegger politisk parti (51 prosent) og enkeltpolitikere (22 prosent) sammenlignet med dem som er yngre.
- Resten av undersøkelsen omhandler ulike forhold omkring mat og eldre, med særlig fokus på sykehjemsbeboere og måltidssituasjonen deres. Vi ønsket først å avdekke hva som forbindes med god matomsorg til beboere på sykehjem, og lot det være opp til respondentene hvordan de ville definere dette begrepet. Det flest forbinder med matomsorg, faller inn i kategorien god/smakfull/delikat mat (37 prosent). 1 av 4 nevner næringsrik mat og sunn mat. Variasjon i kostholdet nevnes av 22 prosent, mens 12 prosent svarer at matomsorg innebærer tilstrekkelig med mat. De øvrige svarene er blant annet knyttet til når man spiser, at alle behov dekkes, ferske råvarer, at maten er hjemmelaget, og hyggelige omgivelser.
- Vi framsatte deretter noen påstander som respondentene skulle ta stilling til.
- Omtrent alle spurte (97 prosent) er enig i at trivsel rundt måltidet er viktig for at eldre skal få i seg nok mat.

Oppsummering (2/2)

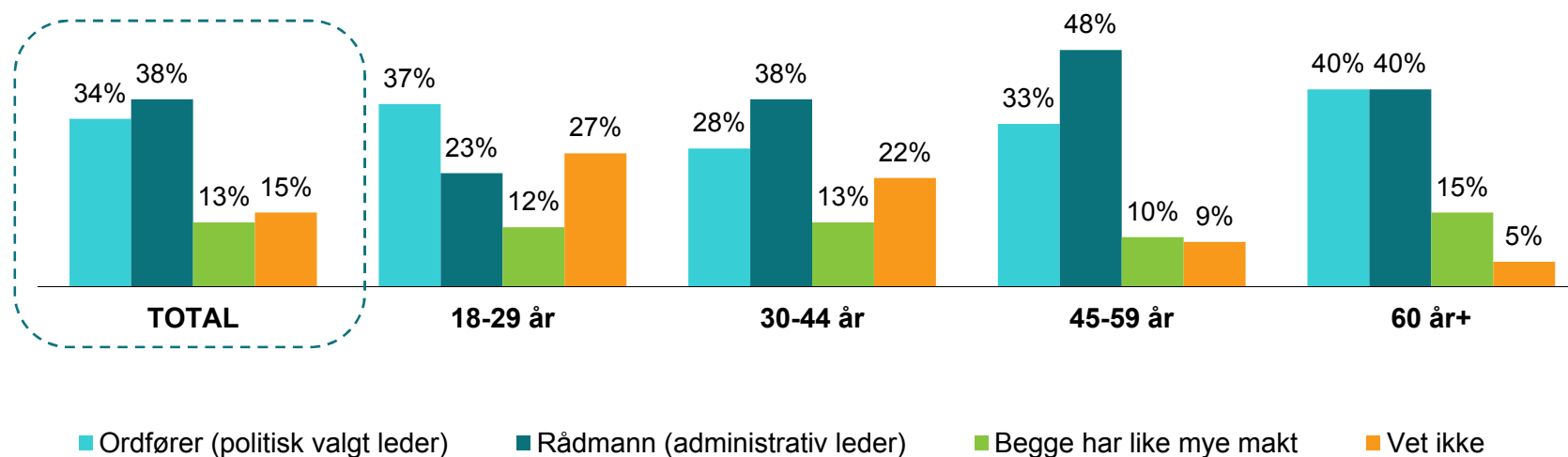

- 88 prosent er helt eller delvis av den oppfatning at pårørende bør ha mulighet til å spise sammen med beboeren på sykehjemmet. Her er det den yngste generasjonen (under 30 år) som i størst grad sier seg enig (9 av 10), mens det i den eldste aldersgruppen (60 år+) er 83 prosent som er enig.
- Nær 8 av 10 mener at god matomsorg til eldre bør være en viktig valgkampsak i det kommende kommunevalget. Det er den eldste aldersgruppen som er mest opptatt av dette (86 prosent enig), mens andelen enige i den yngste aldersgruppen er 72 prosent. Blant de yngste er det 15 prosent som ikke kan ta stilling til påstanden, mens *vet ikke*-andelen kun er 4 prosent blant de eldste.
- Henholdsvis 78 prosent og 77 prosent sier seg enig i at beboere på sykehjem selv bør få velge hva de skal spise, og at sykehjem bør tilby alkoholserving til beboere som ønsker det. Til sammenligning er det 64 prosent som mener at beboerne selv bør få velge *når* de skal spise.
- Totalt 3 av 4 mener at sykehjem bør servere lokalprodusert mat så langt det er mulig. Det er i størst grad de over 60 år (83 prosent) som er opptatt av dette.
- 65 prosent er helt eller delvis enig i at underernæring blant eldre er et stort problem i Norge. Også her ser vi at det er den eldste aldersgruppen som i størst grad er enig (78 prosent). Totalt er det 1 av 5 som ikke har noen oppfatning om dette. Flere enn 3 av 10 under 30 år kan ikke ta stilling til påstanden, mens i den eldste aldersgruppen er *vet ikke*-andelen kun 7 prosent.
- Kun 42 prosent totalt sett mener at norske sykehjem tar mat og ernæring på alvor, mens halvparten i den eldste aldersgruppen sier seg enig i dette. Totalt 1 av 5 kan ikke ta stilling til påstanden, og igjen ser vi at *vet ikke*-andelen er lavest i den eldste aldersgruppen (11 prosent).
- Kun 1 av 5 er av den oppfatning at politikerne i deres kommune er opptatt av god matomsorg for eldre. Her er det imidlertid høye andeler som svarer at de ikke vet; 44 prosent totalt, og så mange som 3 av 5 i den yngste aldersgruppen.

I befolkningen totalt ser det ut til at oppfatningen vedrørende maktfordeling mellom ordfører og rådmann er nokså jevnt fordelt. Det er imidlertid visse variasjoner i oppfatninger hos ulike aldersgrupper.

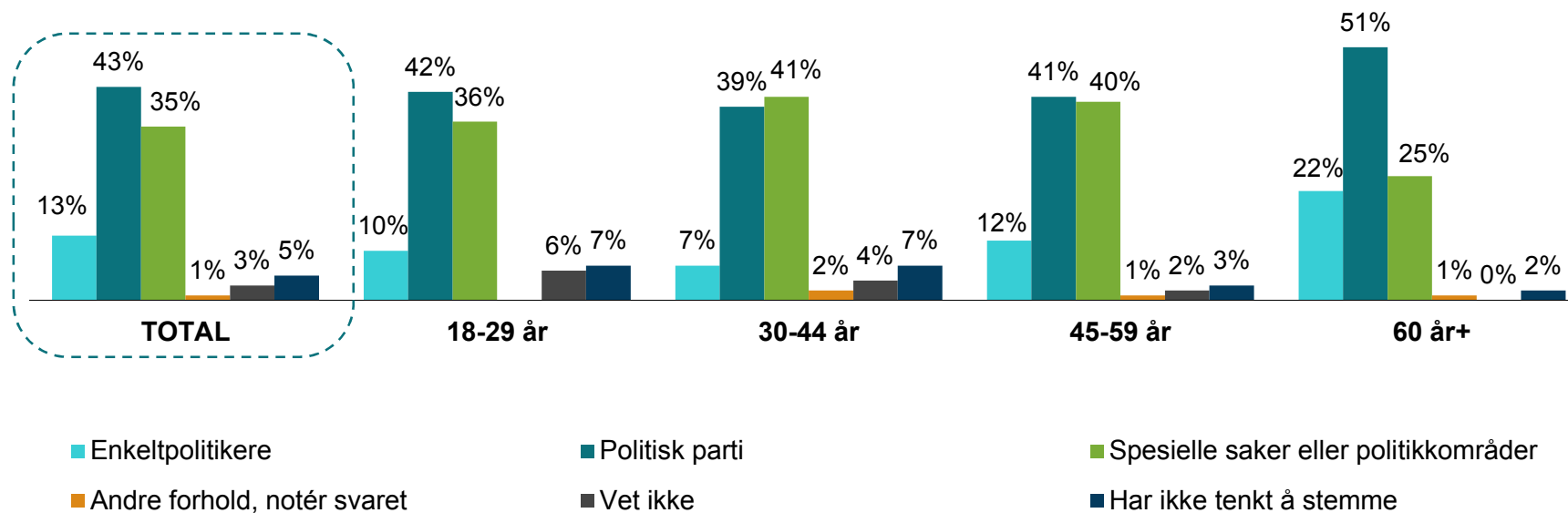
Mener du at det er ordfører eller rådmann som har størst makt i kommunen?

Ved kommunevalg svarer totalt sett 43 prosent at politisk parti er det de legger mest vekt på når de stemmer, mens 35 prosent i størst grad vektlegger spesielle saker eller politikkområder. 13 prosent gir uttrykk for at enkeltpolitikere er det avgjørende.

Hva legger du mest vekt på når du stemmer ved kommunevalget?

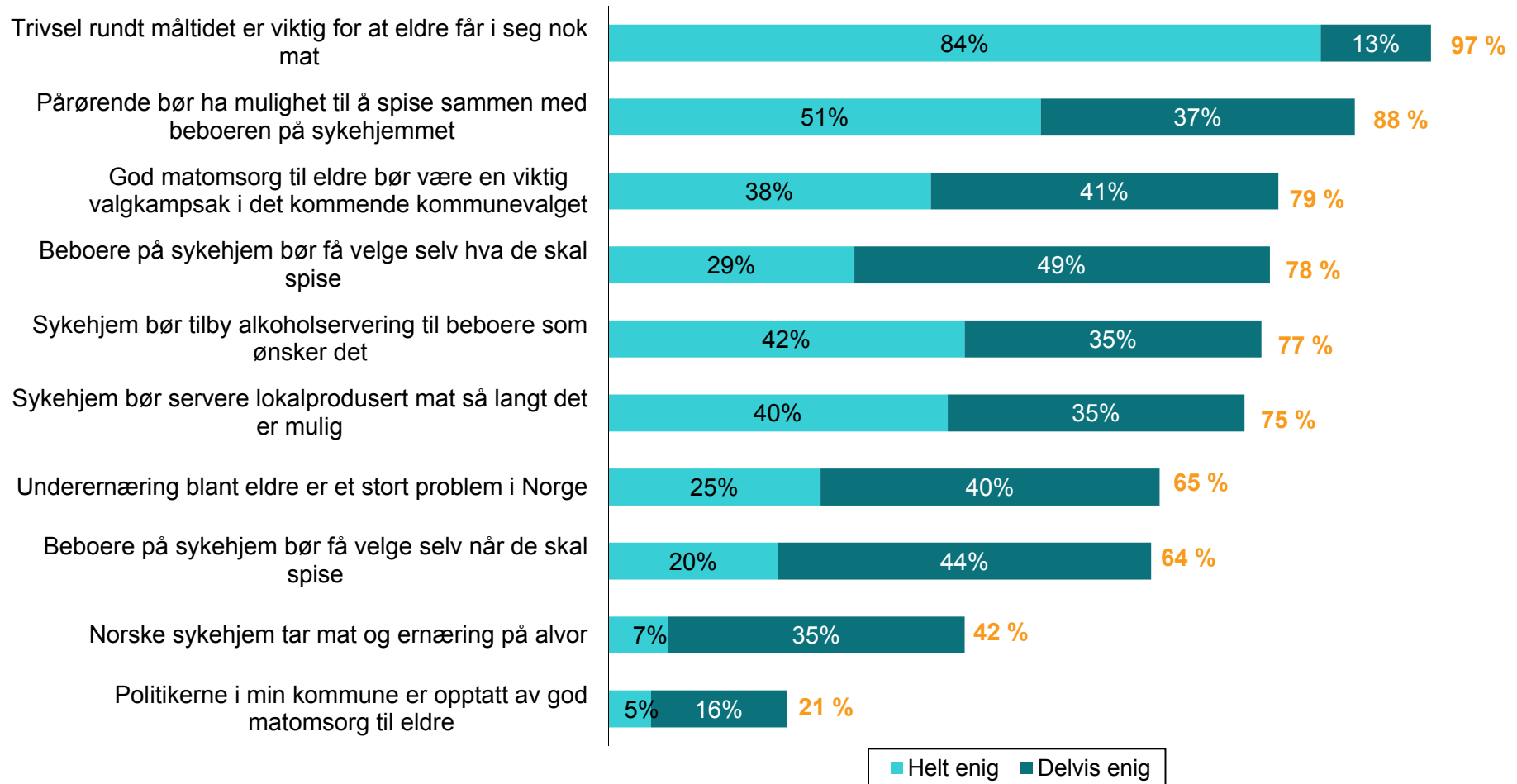

Hva forbinder du med god matomsorg til beboere på sykehjem?

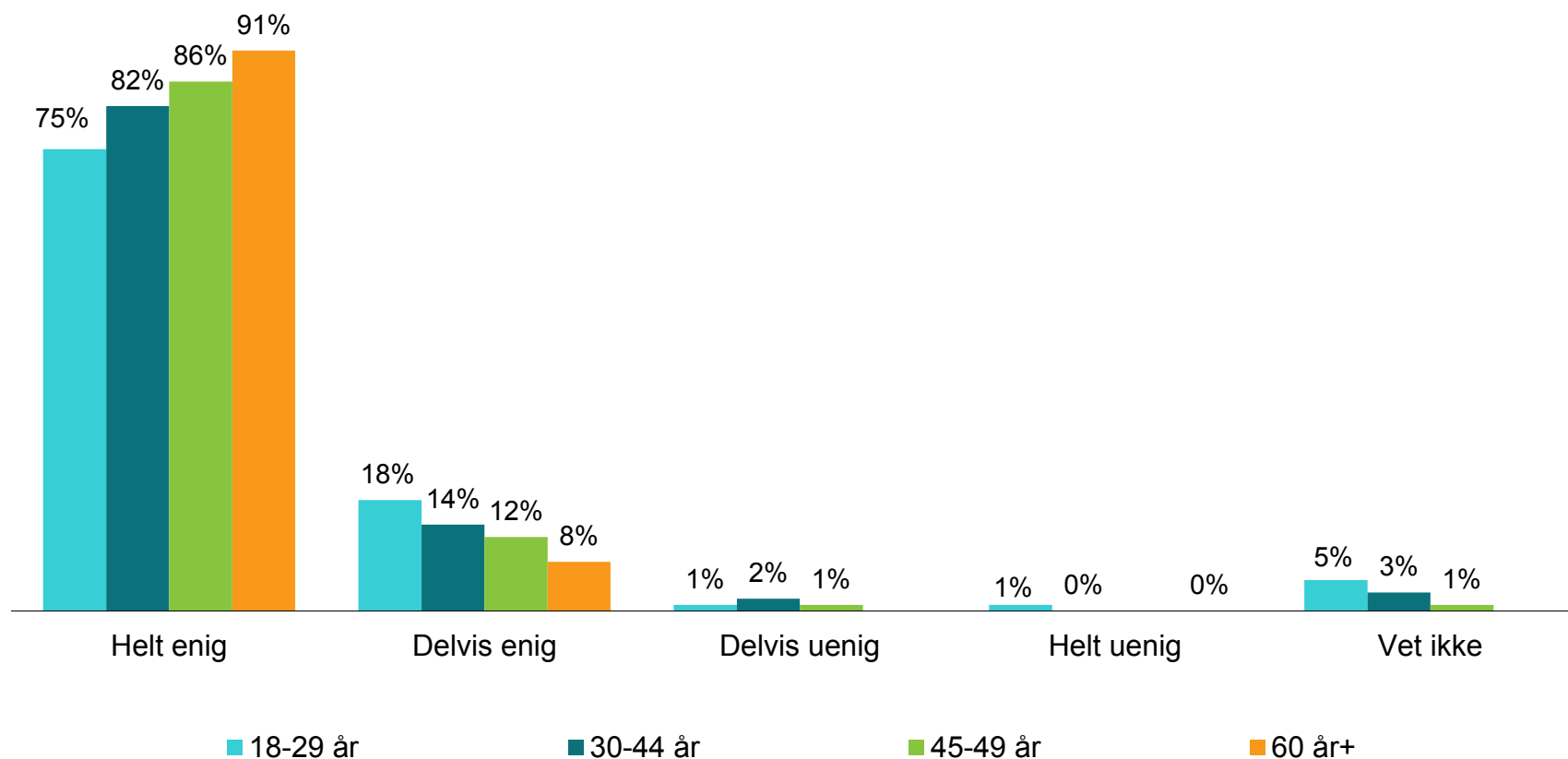
Foto: Colourbox.com

Andeler som er enig i ulike påstander knyttet til matomsorg for eldre og sykehjemsbeboere.

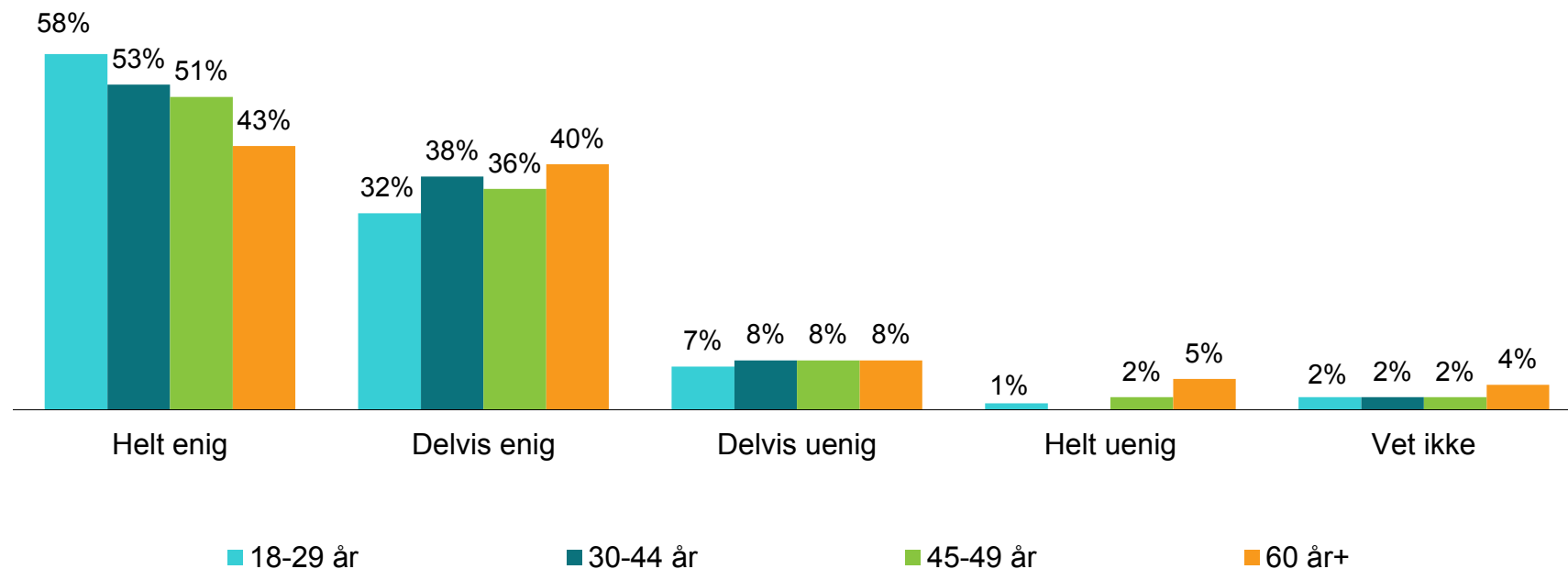
Base: 1 005 intervju.

Trivsel rundt måltidet er viktig for at eldre får i seg nok mat

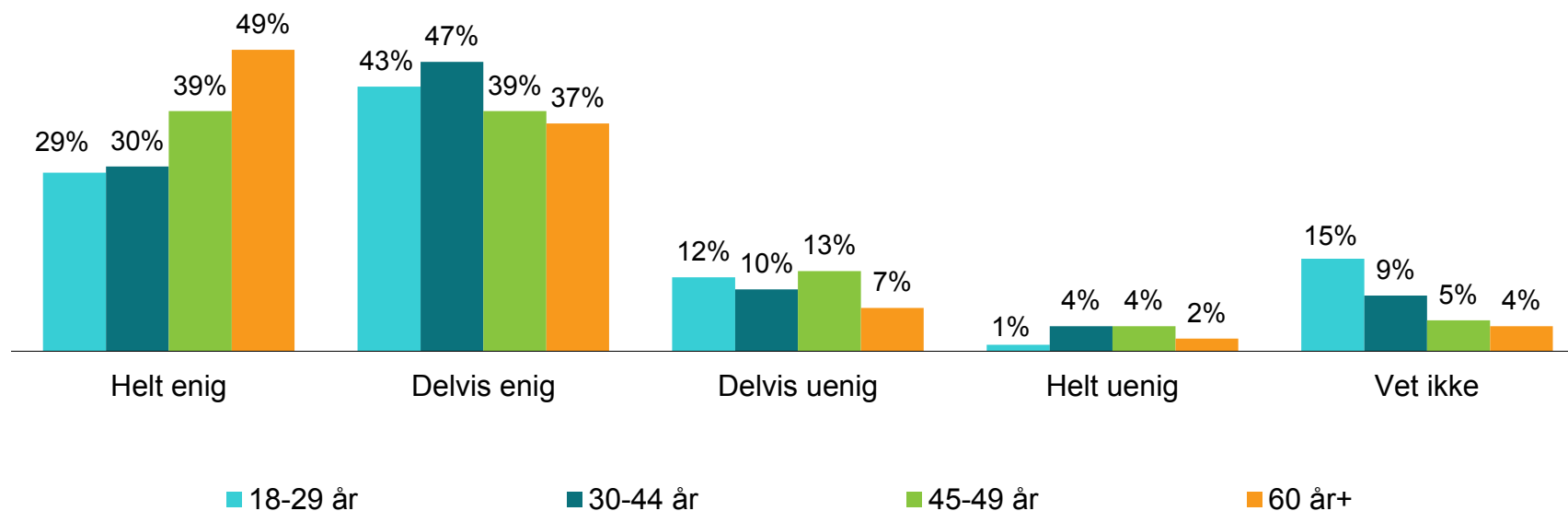
Base: 1 005 intervju.

Pårørende bør ha mulighet til å spise sammen med beboeren på sykehjemmet

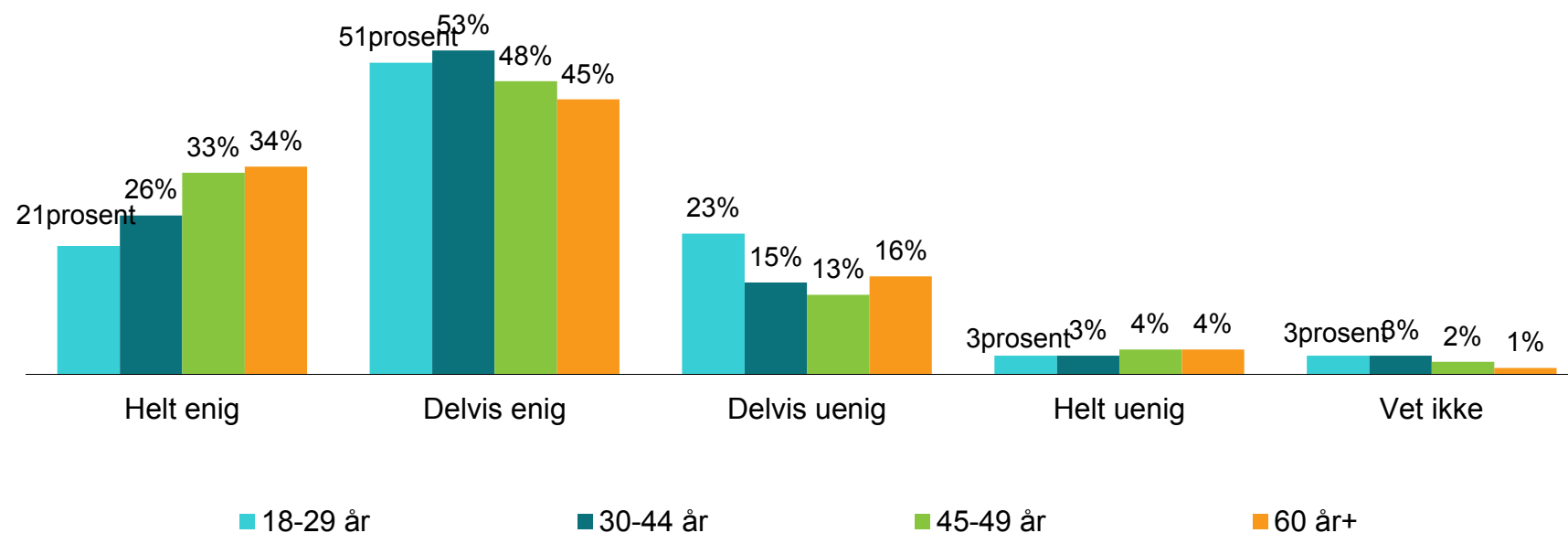
Base: 1 005 intervju.

God matomsorg til eldre bør være en viktig valgkampsak i det kommende kommunevalget

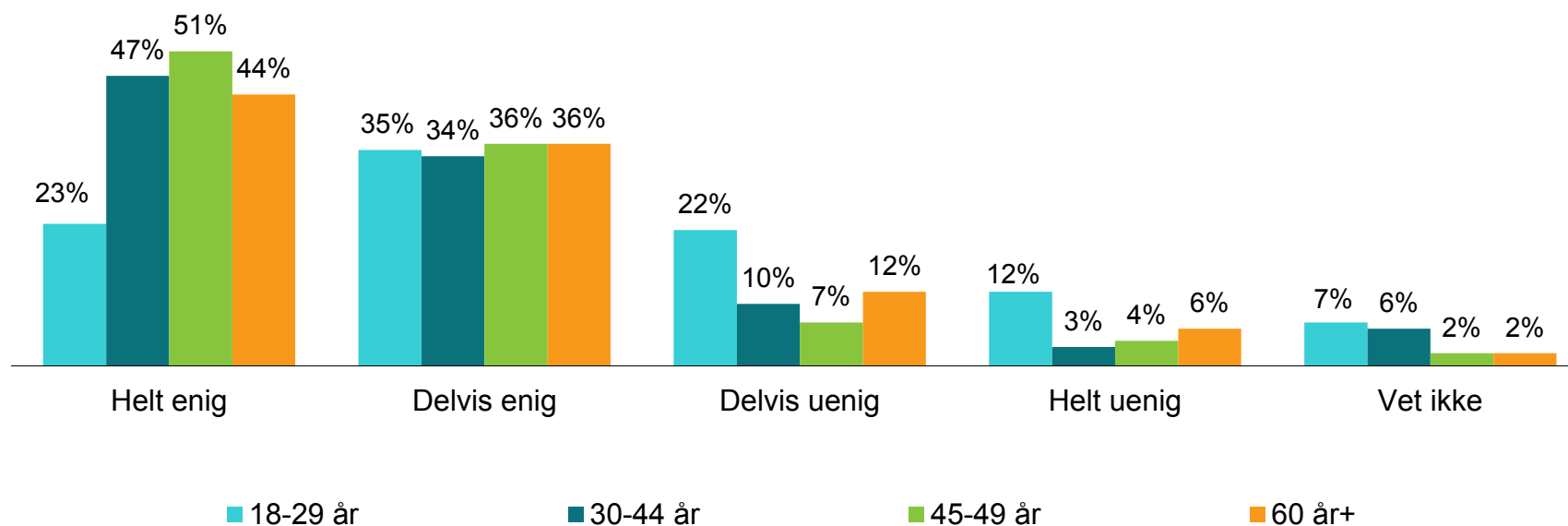
Base: 1 005 intervju.

Beboere på sykehjem bør få velge selv hva de skal spise

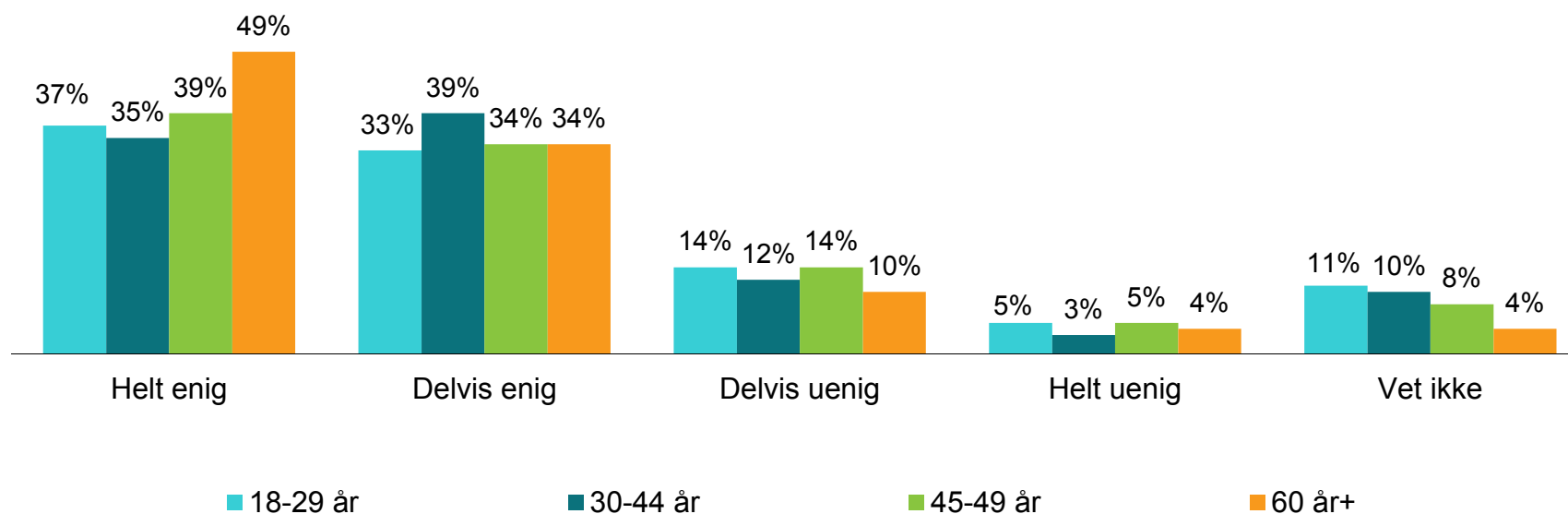
Base: 1 005 intervju.

Sykehjem bør tilby alkoholservering til beboere som ønsker det

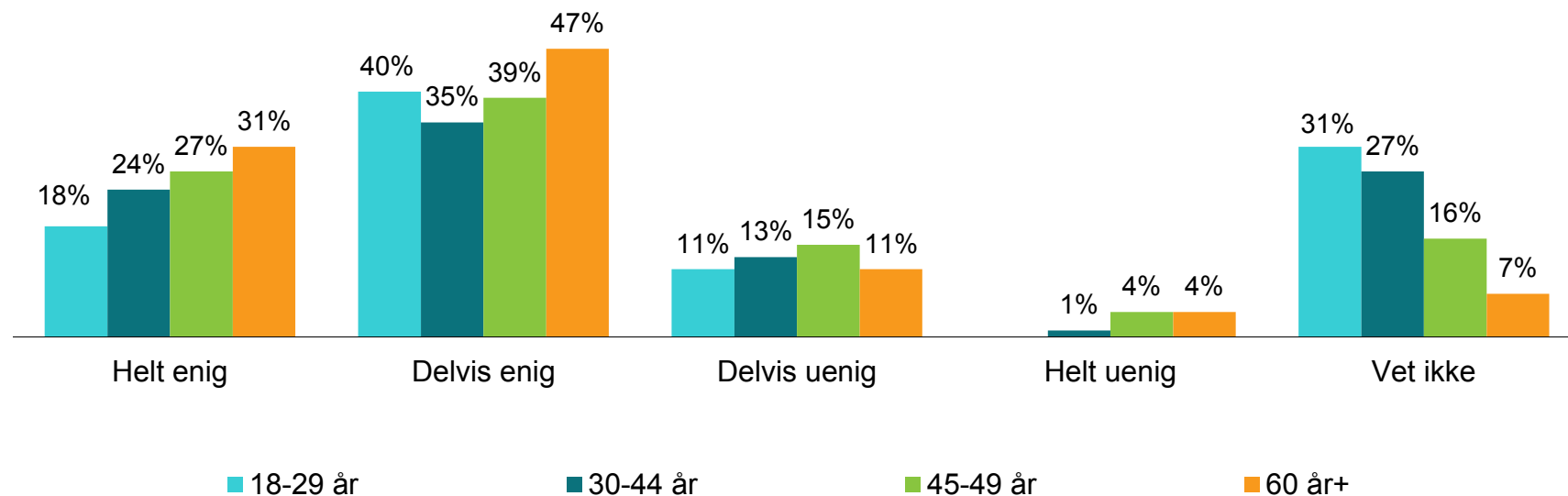
Base: 1 005 intervju.

Sykehjem bør servere lokalprodusert mat så langt det er mulig

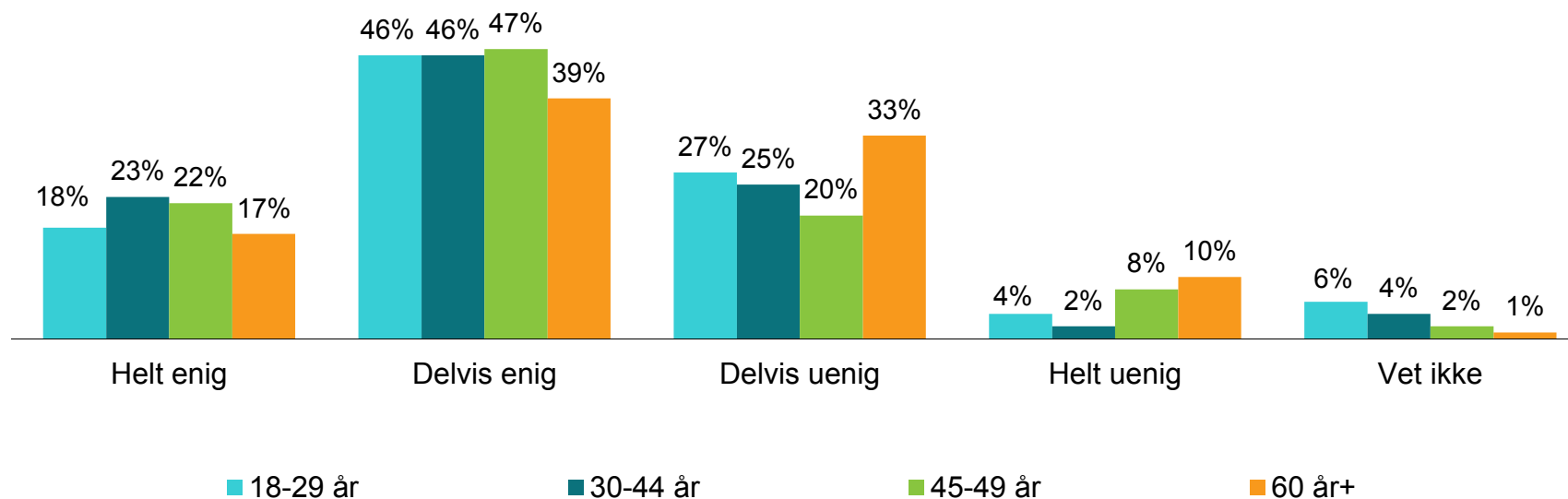
Base: 1 005 intervju.

Underernæring blant eldre er et stort problem i Norge

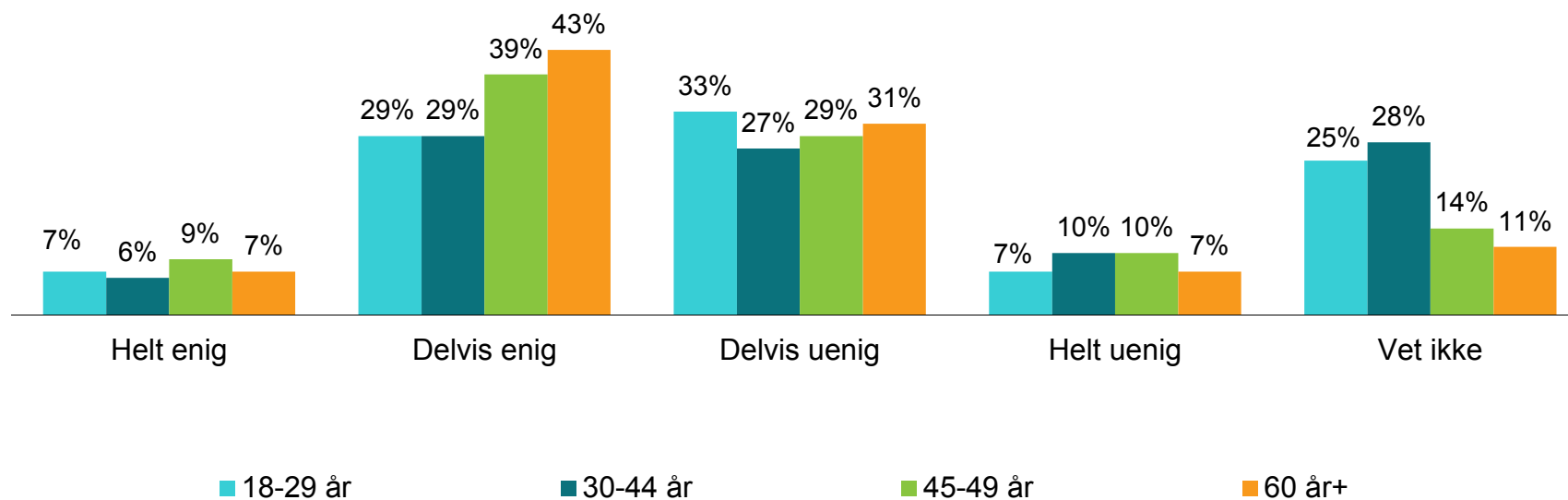
Base: 1 005 intervju.

Beboere på sykehjem bør få velge selv når de skal spise

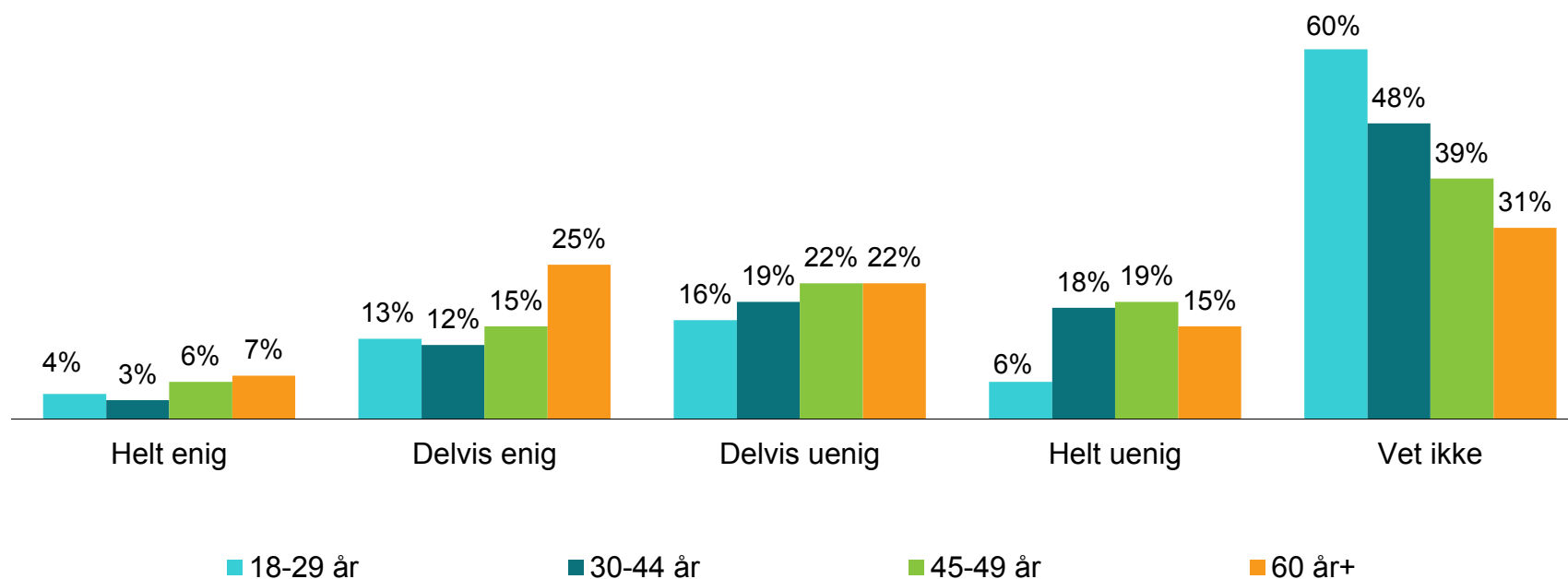
Base: 1 005 intervju.

Norske sykehjem tar mat og ernæring på alvor

Base: 1 005 intervju.

Politikerne i min kommune er opptatt av god matomsorg til eldre

Base: 1 005 intervju.